ואינה יודעת מה הפילה. שלבה המפילה קודם שנגמר לפניו: לא אמריגן זיל בתר רוב תחיכות כו'. דלא סמיכא לה רוב ספיקות של ר' מיני דמים ותמשעיגן רבי יוחנן לעיל (מ"ב) גב' מקומות הלכו אחר הרוב ותו לא למשעי הא רוב דר' יהודה דלחיל בתר רוב לא כתלמי מגזרים ליה לגזרוף על מנעה אם תורה אור

אמר רבה כיהה ומהרה · גרלה דרבה גרם דבגרם הפעלים (נ"מ דף פו·) אמר מאן מוכח רבה בר נחמני ואמר מיהר פ"ה כיהה שים ט דין כיהה וקבה דבגלה מיר (דף פה:) פריך ודלמא כיהה ומהרה והיכי מלי למימר הכי והא כיהה מקמא מיהר ומהר דל"ל ר' יהושע לא פליג אם"ק ובדוחק ל"ל לחורבי יהושע פריך ומגליה דמיהר *(ורבינו חס) גרים ור' יהושע קיהה פירוש עמד למנין דקיהה לשון אסיפה כמו (ישעיה דף קי:) מקבו אקהיימא בשוקא והשתא פריך הכא לימא עמד למנין והכיא רליה לרבי פ"ק מיהו דוחק הוא דל"ל מלי מעני אמר קרא שמיהר לעהרו היכי מוכח מהא קרא שמיהר דלמא כי היכי דהרשי ליה רבנן דרש נמי רבי יהושע: **רבי** יהושע לומר כיהה · הקשה ר"ת דמלי מעמייהו דרבנן דמעמא מספיקא טוק נבגרא לחזקיה כדקי"ל בפ"ק דחולין (דף י:) דמדאוריתא לחולין בתר חזקה ורבי יהושע נמי לחמא גריך קרא ובפרק המדיר (כתובות דף עה:) נמי דקאמר לא פומא דלא חזיל רבי יהושע בתר חזקה דגופה דגופה כלל פירוש דקאמר התם נבי מעשה·דסמי מגאסתי לא מפיה לא חיין אלא הכי מלי היכא דליכא חזקה דמעמא אבל היכא דליכא חזקה דמעמא חזיל דתנן אם בתרת כו' והשתא מה גריך רליה על זה דחזיל בתר חזקה ושוד דשלמי נבי נעגים דגלי קרא וי"ל דדרך הפער להתלבן מתמת הגעם לפיכך גרלין הדבריס דבהרת קדמה וכן מוכח בתוספתא בפרק יש נוחלין בפער לכן דקתני אמר לכן אף פער שחור סוף שבהרתו הפכתו אלמא דדרך הפער לנקות מן הבהרת ובהמדיר (שם) דקאמר היכא דליכא חזקה דמעמא חזיל רבי יהושע בתר חזקה דגופה היינו אפילו דליכא רישא דלא חזיל לא הוה מוקי קרא דלמהרו אספק בהרת קדמה דשכיח הרבה ואיכא רישא שפי אלא בהרת קדמה לה גמי מהתם לה לדרשה אחריתי כדכתן לי גמי מהתם ליף דחזיל בתר חזקה הגוף אע"ג דאיכא רישא אור"ת מפרש בע"ל ואין להאריך כאן: **מה** להלן פריחה בטלו מהור · מדמדמה פריחה דאדם לפריחת בגדים הא דכתיב (ויקרא יג) וכסתה הלרעת את כל עור הבגע מרחלו ועד רגליו לגופו של אדם קלי ב) אע"ג דפשטיה דקרא משמע דלגעע קלי דאחייני לעיל בגעע שבגעת על ידי שים בו מחיית בשר מ ועליה קלי וכסתה הלרעת את כל עור הבגע מרחלו של בגע עד רגליו כלומר עד סופו אבל הכא משמע דקלי לאדם דומיא דבגד וכן מוכח בכמה מקומות בת"כ וכריס אחזו מקומן (זבחים מה:): סידוק

ר' יהושע לא פליג אם"ק ובדוחק ל"ל לחורבי יהושע פריך ומגליה דמיהר *(ורבינו חס) גרים ור' יהושע קיהה פירוש עמד למנין דקיהה לשון אסיפה כמו (ישעיה דף קי:) מקבו אקהיימא בשוקא והשתא פריך הכא לימא עמד למנין והכיא רליה לרבי פ"ק מיהו דוחק הוא דל"ל מלי מעני אמר קרא שמיהר לעהרו היכי מוכח מהא קרא שמיהר דלמא כי היכי דהרשי ליה רבנן דרש נמי רבי יהושע: **רבי** יהושע לומר כיהה · הקשה ר"ת דמלי מעמייהו דרבנן דמעמא משום דמשקה רבי יוסי אומר לא כך ולא כך איזהו אדום כדם המכה שחור כדרת "עמוק מכן טמא 'דיהה מכן טהור וכקרן כרכום 'כברור שבו וכמימי אדמה מבקעת בית כרם ומיצף מים *וכמזוג "שני חלקים מים ואחד יין מן היין השרוני: **גמ'** מגלן דאיכא דם טהור באשה דלמא כל דם דארי מנה טמא אמר רבי חמא °בר יוסף *אמר רבי אשעיא אמר קרא °כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דם טהור לדם טמא אלא מעתה בין נגע לנגע הכי נמי בין נגע טמא לנגע טהור אי°כי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי תימא °כולו הפך לבן טהור הוא הרוא בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם לנגעי בתים ולנגעי בגדים וכולן טמאין הבא נמי בין דם נדה לדם זיבה וכולן טמאין האי מאי בשלמא התם איכא לאפלוגי בנגעי אדם ובפלוגתא דרבי יהושע ורבנן *דתנן °אם בהרת קודם לשער לבן טמא ואם שער לבן קודם לבהרת טהור ספק 'טמא ורבי יהושע אומר כהה ואמר רבה כהה הוטהור בנגעי בתים כי הא פלוגתא דר"א בר"ש ורבנן *דתנן ר"א בר"ש אומר לעולם אין הבית טמא עד שיראה כשני גריסין על שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו כשני גריסין ורחבו כגרים מ"ט יהדר"א בר"ש כתיב °קיר וכתיב קירות אי הו קיר שהוא כשני קירות הוי אומר זה קרן זוית בנגעי בגדים בפלוגתא דר' יונתן בן אבטולמוס ורבנן *דתניא ר' יונתן בן אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים שהיא טהורה נאמר כשני גריסין על שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו כשני גריסין ורחבו כגרים ומ"ט °קרחת וגבחת בבגדים ונאמר קרחת וגבחת באדם מה להלן פרח בכולו טהור אף כאן נמי פרח בכולו טהור אלא הכא אי דם טהור ליכא במאי פליגי ומאי דהני טהורין והני טמאין אמר רבי אבהו *דאמר קרא °יוראו מאבר את המים אדומים כדם למטרא דדם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר אבהו אמר קרא °דמיה דמיה אלא דמיה כדם המכה דמתמיין: דמיה דמיה. והיא גלמה את מקור דמיה (שם כ) ונוהרה ממקור דמיה (שם יג) הרי ד' מיני אדמומיות טמאה כה אבל שלמעה מהן לאו דם הוא: דיהה מכן אפילו. הוא שמור ככחול טהור הוא אלא שלקה תניא נמי הכי *שחור כדרת עמוק מכן טמא דיהה כדם המכה לכשנעקר. מן הגוף נוקה ומשמיר: לחלות

אמר רבי יהודה סבר זיל בתר רוב תחיכות ורוב תחיכות של ארבע מיני דמים הויין ורבנן סברי זיל בתר רוב תחיכות לא אמריגן: **מתני'** "חמשה דמים טמאים באשה האדום והשחור וכקרן כרכום וכמימי אדמה וכמזוג בש"א אף כמימי תלתן וכמימי בשר צלי"וב"המטהרים *הירוק עקביא בן מהללאל ממא ותכמים'מטהרין אמר רבי מאיר אם אינו מטמא משום כתם מטמא משום משקה רבי יוסי אומר לא כך ולא כך "איזהו אדום כדם המכה שחור כדרת "עמוק מכן טמא 'דיהה מכן טהור וכקרן כרכום 'כברור שבו וכמימי אדמה מבקעת בית כרם ומיצף מים *וכמזוג "שני חלקים מים ואחד יין מן היין השרוני: **גמ'** מגלן דאיכא דם טהור באשה דלמא כל דם דארי מנה טמא אמר רבי חמא °בר יוסף *אמר רבי אשעיא אמר קרא °כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דם טהור לדם טמא אלא מעתה בין נגע לנגע הכי נמי בין נגע טמא לנגע טהור אי°כי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי תימא °כולו הפך לבן טהור הוא הרוא בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם לנגעי בתים ולנגעי בגדים וכולן טמאין הבא נמי בין דם נדה לדם זיבה וכולן טמאין האי מאי בשלמא התם איכא לאפלוגי בנגעי אדם ובפלוגתא דרבי יהושע ורבנן *דתנן °אם בהרת קודם לשער לבן טמא ואם שער לבן קודם לבהרת טהור ספק 'טמא ורבי יהושע אומר כהה ואמר רבה כהה הוטהור בנגעי בתים כי הא פלוגתא דר"א בר"ש ורבנן *דתנן ר"א בר"ש אומר לעולם אין הבית טמא עד שיראה כשני גריסין על שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו כשני גריסין ורחבו כגרים מ"ט יהדר"א בר"ש כתיב °קיר וכתיב קירות אי הו קיר שהוא כשני קירות הוי אומר זה קרן זוית בנגעי בגדים בפלוגתא דר' יונתן בן אבטולמוס ורבנן *דתניא ר' יונתן בן אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים שהיא טהורה נאמר כשני גריסין על שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו כשני גריסין ורחבו כגרים ונאמר °קרחת וגבחת בבגדים ונאמר קרחת וגבחת באדם מה להלן פרח בכולו טהור אף כאן נמי פרח בכולו טהור אלא הכא אי דם טהור ליכא במאי פליגי ומאי דהני טהורין והני טמאין אמר רבי אבהו *דאמר קרא °יוראו מאבר את המים אדומים כדם למטרא דדם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר אבהו אמר קרא °דמיה דמיה אלא דמיה כדם המכה דמתמיין: דמיה דמיה. והיא גלמה את מקור דמיה (שם כ) ונוהרה ממקור דמיה (שם יג) הרי ד' מיני אדמומיות טמאה כה אבל שלמעה מהן לאו דם הוא: דיהה מכן אפילו. הוא שמור ככחול טהור הוא אלא שלקה תניא נמי הכי *שחור כדרת עמוק מכן טמא דיהה כדם המכה לכשנעקר. מן הגוף נוקה ומשמיר: לחלות

מוסף רש"י
ראה בעמ' הקודם

[נקמן כח.]

עדיות פ"ס פ"ו סנהדרין סב

לעזי רש"י
פעגרי"ג (פעגרי"ן). חילבה (גרגרים יחודית, צמח המשמש לתבלין). אזידרמיג"ס [אזדרמיג"ס]. צבע שחור. פלדי"ש. חיוור.

סנהדרין מה:

הגהות כתר"ב רנשבורג
א) גמ' וכי כיצד כרי נמי נגע פהור. ריב מ"י בכנס דף קנב ע"ב פ"ם שם פס"ג: ב) תוס' ד"ה מה מה לגלן וכו' אע"ג דמכ"ס דקלא · ריב מ"י פרקין יח ע"ב הוס' ל"ם ולמ"ל וכפ"ו ל"ם ולמ"ל :

מעשים פ"ב מ"ג סנהדרין מא. מז: (דף קיג)

[מאיר ונעשים פרק ב]

סנהדרין מה: זבחים מה: [וכפ"ל ליקח ר' נחמ]

[שבת קח.]

[נקמן כ.] חולין מב סוכה לג: (מוקפמא פ"ג ה"ה)

ומ"ש כפופ' דשם פירשו כמנין אחר שיפיאב מן קשיא

ציל ודכיו מעמל כך כתבו חוס' ביבמות ובנסוסות ובנסהדרין ובמקו כמסהדרין שוד דל"מ לא גרים לומר אלא ר' יהושע קיבס כלומר ר"י מקשה ודקדק בדבר סי' ס"ב

סב א ב מיי' פ"ם מהל' מיסורי ביאה הל' ז סמג עשין קיא טוש"ע י"ד סימן קסא סעיף ג ומיי' כאלו (ובנב חלבה שבשמים פ"ג דף רמה):

סג ג מיי' שם הל' ו וס"ל מהל' מאכ ומוכר הל' ח שם שם מוש"ע שם:

סד ד מיי' פ"ם מהל' מיסורי ביאה הל' ח: פה ח ו מיי' שם שם הל' ט:

סו ז מיי' שם הל' ת

סז ח מיי' שם הל' י:

סח מ מיי' פ"ב מהל' מומאת צרעת הל' ו: סט י מיי' שם הל' מ:

צ כ מיי' פ"ד מהלכות מומאת צרעת הלכה ז. צא ל מיי' שם פ"ב סלכות מ' הל"ג עשין לרין:

עגעים פ"ב מי"ל כמוסת מה: נ"פ מ. סנהדרין מז: מיר מה: מ"ש

תוספי הרא"ש

רבי יהושע אומר בתמ' כך גרס"י ותו' דין בגע כהה יש לו וקשה מהא דתניא בסוף נזיר אימא כיהה ושימא והיכי מצי למימר הכי הא כהה מהור הוא הר"ת בר' הושע קרוה בקי"ף לשון איסה כמו מקרא אקריתיה בשו"ק א דתרגמא לשון אסיה כלומר אנא התלמידים ומסר לשנין והשיב תשובות והשתא פריך הימם שאיר האיסא עמר לכנין תביא ראיה לרבי ר"ם מהו שיהיא דהתם דחיק מאי קא מסני אמר קרא לטהרו אי לטמא היכי מיכה מהאי קרא שמהר דילמא לעולם הבא ראיה לרבי ת"ק והכי מיכי דדרש אינהו לאי קרא דריש ליה נמי איהו · הקשה ר"ת מאי מעמא דת"ק דמסמי מסמקא נוקי נבראא אחוקה דאמרינן פ"ק דחולין דמוקמי נבראא אחוקה ועוד רבנן דשליני עליה דר' יהושע מאן נחמ ר"נ ור' אליעזר דאשכחן דשליני עליה לענין חזקה בפ"ק דכתובות נבי ראוה מעוברת וגבי משאר"מני נאמרתי אמרי' עלה בפ' חבורה לא תיסא לא אזיל רבי יהושע בתר חזקה כלל אלא כי לא אזיל רבי יהושע בתר חזקה

אמר רבה כיהה ומהרה · גרלה דרבה גרם דבגרם הפעלים (נ"מ דף פו·) אמר מאן מוכח רבה בר נחמני ואמר מיהר פ"ה כיהה שים ט דין כיהה וקבה דבגלה מיר (דף פה:) פריך ודלמא כיהה ומהרה והיכי מלי למימר הכי והא כיהה מקמא מיהר ומהר דל"ל ר' יהושע לא פליג אם"ק ובדוחק ל"ל לחורבי יהושע פריך ומגליה דמיהר *(ורבינו חס) גרים ור' יהושע קיהה פירוש עמד למנין דקיהה לשון אסיפה כמו (ישעיה דף קי:) מקבו אקהיימא בשוקא והשתא פריך הכא לימא עמד למנין והכיא רליה לרבי פ"ק מיהו דוחק הוא דל"ל מלי מעני אמר קרא שמיהר לעהרו היכי מוכח מהא קרא שמיהר דלמא כי היכי דהרשי ליה רבנן דרש נמי רבי יהושע: **רבי** יהושע לומר כיהה · הקשה ר"ת דמלי מעמייהו דרבנן דמעמא משום דמשקה רבי יוסי אומר לא כך ולא כך איזהו אדום כדם המכה שחור כדרת "עמוק מכן טמא 'דיהה מכן טהור וכקרן כרכום 'כברור שבו וכמימי אדמה מבקעת בית כרם ומיצף מים *וכמזוג "שני חלקים מים ואחד יין מן היין השרוני: **גמ'** מגלן דאיכא דם טהור באשה דלמא כל דם דארי מנה טמא אמר רבי חמא °בר יוסף *אמר רבי אשעיא אמר קרא °כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דם טהור לדם טמא אלא מעתה בין נגע לנגע הכי נמי בין נגע טמא לנגע טהור אי°כי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי תימא °כולו הפך לבן טהור הוא הרוא בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם לנגעי בתים ולנגעי בגדים וכולן טמאין הבא נמי בין דם נדה לדם זיבה וכולן טמאין האי מאי בשלמא התם איכא לאפלוגי בנגעי אדם ובפלוגתא דרבי יהושע ורבנן *דתנן °אם בהרת קודם לשער לבן טמא ואם שער לבן קודם לבהרת טהור ספק 'טמא ורבי יהושע אומר כהה ואמר רבה כהה הוטהור בנגעי בתים כי הא פלוגתא דר"א בר"ש ורבנן *דתנן ר"א בר"ש אומר לעולם אין הבית טמא עד שיראה כשני גריסין על שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו כשני גריסין ורחבו כגרים מ"ט יהדר"א בר"ש כתיב °קיר וכתיב קירות אי הו קיר שהוא כשני קירות הוי אומר זה קרן זוית בנגעי בגדים בפלוגתא דר' יונתן בן אבטולמוס ורבנן *דתניא ר' יונתן בן אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים שהיא טהורה נאמר כשני גריסין על שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו כשני גריסין ורחבו כגרים ונאמר °קרחת וגבחת בבגדים ונאמר קרחת וגבחת באדם מה להלן פרח בכולו טהור אף כאן נמי פרח בכולו טהור אלא הכא אי דם טהור ליכא במאי פליגי ומאי דהני טהורין והני טמאין אמר רבי אבהו *דאמר קרא °יוראו מאבר את המים אדומים כדם למטרא דדם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר אבהו אמר קרא °דמיה דמיה אלא דמיה כדם המכה דמתמיין: דמיה דמיה. והיא גלמה את מקור דמיה (שם כ) ונוהרה ממקור דמיה (שם יג) הרי ד' מיני אדמומיות טמאה כה אבל שלמעה מהן לאו דם הוא: דיהה מכן אפילו. הוא שמור ככחול טהור הוא אלא שלקה תניא נמי הכי *שחור כדרת עמוק מכן טמא דיהה כדם המכה לכשנעקר. מן הגוף נוקה ומשמיר: לחלות

ו) נמ"ל: ניחוריס.

ורבנא חיכא דאיכא חזקה דסמנא אבל ליכא חזקה דנגעא כרתנן אם בהרת קדמה וכו' והשתא יל' דהם דאיכא חזקה דסמנא דסמנא אזיל ר' אליעזר בתר חזקה דנגעא הלא דליכא דסמנא דגר לית לכ"ש דעוד ר' הרשע אמאי אצטריך קרא בשילהי נזיר לאשמעינן דמהור תיפוק לי בתר חזקה ואע"נ דאיכא ריעותא דהרי בהרת לפניך דף ריעותא לא הסברנן מראייתא אלא מדרבנן לתחיר בקרשים ולחלות בסמת לעת · ואמר ר"ת דהכא פירי בעמוקק לשמאת שמתחלה הוה מצורע מחלם ונולד בו ספק זה ואת"כ נתרפא מן הראשון דרבנן לא דרשי לקרא ומסמאן מספק כיון דאיכא תרי חזקי דסהרי דמורא דעמר ארם בחזקה מטמאה ומסמא אר הטמירנו בחזקת שלא היה בו נגע זה ומתוך אבל לר' יהושע דדחיר ליה לקרא מסהר אפ"י כשנוקק לשמאת · ותיפוק ליכי דייק בתרא תפרה מהכא דר' יהושע אזיל בתר חזקת דנגעא חיכא דליכא חזקת דסמנא שאני הבא דגלי קרא ר"ל דאת"ל דלא אזיל בעלמא בתר חזקת דנגעא הוה מוקמינן בדרמי מפי בלא נוקק לשמאת אבל השתא דאזיל בתר חזקת דנגעא הו לא צריך קרא אלא דיכא דנוקק לשמאת · וקשה לפי' דלא מצינו חזקה כיוצא בזה לשמאי נבראא ע"י נגע שנעלד בו ספק משום דמוקמינן ליה בחזקת מטמאת מן הנגע שנתרפא ראשר אם לא)אפילה נדה כל מטמא בתוך מעת לעת וכי יעמידנו לשמאת דולין ולשרוף קרשים לא מיטהר כלל לטיהר הבי כיון שנטהר בודאי מטמאה ראשונה · ותר מהכיה בהריא בסמ' נגעים דבלא נוקקה לטומאה ורבנן כל ספק נגעים מהור ותיק מזה ותר אחר ואיתה זה מי שהיתה בו בהרת בגרים והסגירו ובסוף שבעו והיה בו כפלע ספק שהיא היא ספק שהיא אחרת הבאה התחיה מטמא אלמא דבלא נוקק לטומאת איירי כיון דבירוצא בו מהרר בעלמא ותר דומיא דהתרא דהיתה בו בהרת בגרים והסגירו דבשלא נוקק לטומאת איירי שהרי לא דהחלם פעולם והלכך נר' לפרש דבלא נוקק לטומאת איירי והא דמסמר רבנן מספק ולא מקמר ליה בחזקת מהרת לפי שדרך השער לחתלבן מרמת הנגעים כרמוכה בהטמתא ס' יש בשער לבן דקתני אף בשער שחור סוף שבהרת דמסמרתו לפי שמחמת הרתלי ותשמת הבה יבש המעיין ותחמר ושער לבן ומיכן לדבר שחר שיבה חלבן מחכה' מלמא שבהרתה קדמה והא דרייק בכתובות מהגא דר' יהושע אויל בתר חזקת הגוף צריך לפרש אפ' היכא דאיכא ריעותא כי הכא: **מה** להלן פרח בכולו מהור · מרמומי פריחת אדם לפריחת בגדים יש לדחיכה דהא דכתיב דליכא דמסמר אבל ר' יהושע אמר דבדם ביבה בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע בזב ובזבה שבריש עצמן יום ראשון ויום שביעי דר"ל בשמש דשליה קאי שאם הלכה לה הבחיה ובסתה הצרעת אם כל הגנע מראשו של נגע ועד סופו אבל אי אפשר לומר כן כרמוכה בשמעתין דבנגעי בגדים לא שייך מחיה: אלא הבא אי דם מהור ליכא בטמא פליגי · הק' ת"ר יחדה הוא משכרת לה דשליגי בדם לידה בפלוגתא דרב ולוי אם שני מפיעות הם אי מעיין אחד ובדם ובזבה בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע בזב ובזבה שבריש עצמן יום ראשון ויום שביעי דר"ל בשמש דשליה קאי שאם הלכה דשים שחלקין בו זקן סמרא וחכמים וכן בין בגנע לנגע וכן בין לירן כראיתה בפרק הנתקין ראי לא הוה רק ב' דשים בבין דם סבי הסרכיתה לדם משמע עוד שלישי הוי ליכא דם מהור לא משכחת פלוגתא בדם נדה: **אבע"א** לית לה לרב' · פי' לית לה ר' דשים דוקא אלא נפקי לה שפי מקראי דאי לית לה כלל דשים אע"כ תיקשי לה ליטמא אדום ותו לא:

ר' מצות

ז) כלומר משמע כנלן ונראה דגל דאמר אם מדם וכל מקמא שנשל ספק אם נגעו כמה תו לא ולמדיב מכלו מקומתה כראשונה כמוה שנמדים נמחוק מומאה ונראה לומר מעל·